

ปกิณกะ

แพทย์เหรียญคุณภีมาลา เข็มศิลปวิทยา

นิพนธ์ พวงวรินทร์, สมชัย บวรกิตติ

เหรียญดุษฎีมาลาเป็นเหรียญบำเหน็จความชอบในราชการ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๕ อันเป็นมงคลสมัยซึ่งบรรจบครบรอบร้อยปีที่หนึ่ง นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงสถาปนากรุงเทพมหานครอมรรัตนโกสินทร์ฯ

ตามพระราชบัญญัติเหรียญดุษฎีมาลา พ.ศ. ๒๔๒๕ นี้ กำหนดให้มีเข็มพระราชทานประกอบกับเหรียญรวม ๕ ชนิด เข็มศิลปวิทยาเป็นเข็มชนิดหนึ่งสำหรับพระราชทานผู้ที่ป็นนักปราชญ์ราชกิจ นายช่างและช่างฝีมือพิเศษ ที่ได้คิดริเริ่มประดิษฐ์สิ่งของเป็นแบบอย่าง หรือมีคุณประโยชน์ต่อบ้านเมืองและราชการ หรือผู้ที่ได้แต่งหนังสือตำราวิทยาการต่างๆ ที่เป็นของเก่าของใหม่ที่ดี ที่มีคุณประโยชน์ต่อราชการแผ่นดิน หรือผู้เป็นช่างฝีมืออย่างเอกไม่มีผู้เสมอ (อักษรย่อ รดม. ศ) ผู้ซึ่งสมควรจะรับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยานั้น ต้องเป็นข้าราชการผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษอันได้สำแดงให้ประจักษ์แล้วอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้คือ

- (๑) เป็นผู้ค้นคิดขึ้นเยี่ยมในศิลปะหรือวิทยา
 - (๒) เป็นผู้เชี่ยวชาญชั้นเยี่ยมในศิลปะหรือวิทยา
- จนถึงวันนี้ มีผู้ได้รับเหรียญดุษฎีมาลาเข็มศิลปวิทยาสภาแพทยศาสตร์ ๘๗ คน ดังรายชื่อและปีที่ได้รับดังต่อไปนี้

๑. พ.ศ. ๒๔๓๐ หม่อมราชวงศ์ใหญ่สุพรรณ สนิทวงศ์ MB ChB

๒. พ.ศ. ๒๔๔๔ พระบำบัดสรรพโรด (เอช อัดัมสัน) MD

๓. พ.ศ. ๒๔๔๘ พระนราภิบาลบดีศรีสมุทรเขตร (เปลี่ยน กาญจนารักษ์ แพทย์ประกาศนียบัตร (ปป)) รุ่น ๓

๔. พ.ศ. ๒๔๕๖ พระยาแพทย์พงศาวิสุทธาธิปดี (สุนทรเวช) ปพ รุ่น ๖

๕. พ.ศ. ๒๔๕๙ พระยาวิบูลย์อายุรเวทย์ (เสขธรรมลาโรช) ปพ รุ่น ๘

๖. พ.ศ. ๒๔๕๙ พระยาดำรงแพทยาคณ (ชื่น พุทธิแพทย์) MRCS LRCP

๗. พ.ศ. ๒๔๖๐ หม่อมเจ้าถาวรมงคล ไชยยันตร์ MRCS LRCP

๘. พ.ศ. ๒๔๖๐ หม่อมเจ้าวัลภากร วรธรรม พ.บ. รัสเซีย

๙. พ.ศ. ๒๔๖๖ พลตรีพระคลังเวชวิทยวิเศษ (สายคชเสนี) MBBS

๑๐. พ.ศ. ๒๔๖๗ พระสวัสดิรักษา (ฉัตร โตษยานนท์) ปพ รุ่น ๑๙

๑๑. พ.ศ. ๒๔๖๗ พระเชษฐาไวยทยาการ (บุญชู ศรีตะจิตต์) ปพ รุ่น ๒๑, Dr.PH

๑๒. พ.ศ. ๒๔๖๘ อาร์. วี. เมลเดลสัน MD

๑๓. พ.ศ. ๒๔๖๘ พระอภัยนันทราพาพิศาล (กำจัด พลากร) MRCS LRCP ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ ศิริราชพยาบาล

๑๔. พ.ศ. ๒๔๖๘ พระวรสุนทรโรธ (เพี้ยน สิงห์ชัย) ปพ รุ่น ๑๗

๑๕. พ.ศ. ๒๔๖๘ พระสิทธิสาร (ดีด มฤคทัต) ปพ รุ่น ๑๗

๑๖. พ.ศ. ๒๔๖๘ พระทิพย์จักษุศาสตร์ (จรูญ รัสมิแพทย) ปพ รุ่น ๑๗

๑๗. พ.ศ. ๒๔๗๑ พระจรัญโรดวิจารณ์ (จรัส เทพหัสดิน ณ อยุธยา) ปพ รุ่น ๒๑

๑๘. พ.ศ. ๒๔๗๑ หลวงสุเวชสุขกิจ (สิน สุวงศ์) MRCS LRCP

๑๙. พ.ศ. ๒๔๘๔ พลตรี สงวน ไรจนวงศ์ พบ, พด, FRCPS Glasg, FICS นายแพทย์ใหญ่ทหารบก

๒๐. พ.ศ. ๒๔๘๔ พันโทนิธย์ เวชวิเศษ MD

๒๑. พ.ศ. ๒๔๘๔ พันโทประจักษ์ ทองประเสริฐ ปพ รุ่น ๓๑ ศาสตราจารย์คัลยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล

๒๒. พ.ศ. ๒๕๐๔ นายประสพ รัตนกร พบ โรงพยาบาลประสาท พญาไทย เชี่ยวชาญด้านโรคประสาท

๒๓. พ.ศ. ๒๕๐๔ หลวงพิณพาทพิทยาเกท (พิณ เมืองแมน) MD มีความรู้ความสามารถทางการแพทย์อย่างสูง

๒๔. พ.ศ. ๒๕๐๔ นายเฉลิม บุรณนันท พบ ทำการผลิตร่วมชนิดต่างๆ ออกจำหน่าย

๒๕. พ.ศ. ๒๕๐๔ นายสุด แสงวิเชียร พบ ศาสตราจารย์กายวิภาคศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มีความรู้ความสามารถทางการแพทย์อย่างสูง

๒๖. พ.ศ. ๒๕๐๔ นายอวย เกตุสิงห์ พบ, พด ศาสตราจารย์สรีรวิทยา ศิริราชพยาบาล มีความรู้ความสามารถทางการแพทย์อย่างสูง

๒๗. พ.ศ. ๒๕๐๔ นายฝน แสงสิงแก้ว พบ ศาสตราจารย์จิตเวช มีความรู้ความสามารถด้านจิตเวชเป็นเยี่ยม

๒๘. พ.ศ. ๒๕๑๐ นายสมบุญ ผ่องอักษร พบ, Dr.PH เริ่มวางแผนและดำเนินงานควบคุมวัณโรคในประเทศไทย

๒๙. พ.ศ. ๒๕๑๐ หลวงเฉลิม พรหมมาศ พบ ศาสตราจารย์พยาธิวิทยา ศิริราชพยาบาล เป็นผู้ค้นพบวงจรชีวิตของพยาธิตัวจิ๊ดเป็นครั้งแรกของโลก

๓๐. พ.ศ. ๒๕๑๐ นายอุดม โปษะเกษณะ พบ ศาสตราจารย์คัลยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มีความสามารถทางคัลยกรรมเป็นเยี่ยม

๓๑. พ.ศ. ๒๕๑๐ นายวิกิจ วีรานูวัตดี พบ, พต, MPHTM ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับโรคทางเดินอาหารเป็นเยี่ยม

๓๒. พ.ศ. ๒๕๑๒ นายประกอบ ตูจันดา พบ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องจุลชีววิทยาและชีววัตถุ ทำการผลิตหนองฝีแห้ง และวัคซีนป้องกันโรคหลายชนิด

๓๓. พ.ศ. ๒๕๑๒ นายโกมล เพ็งศรีทอง พบ มีความรู้ความสามารถทางด้านการแพทย์เป็นเยี่ยม

๓๔. พ.ศ. ๒๕๑๒ คุณหญิงศรีประไพ ผ่องอักษร MD ผลิตวัคซีนป้องกันโรคคอตีบและโรคพิษสุนัขบ้า

๓๕. พ.ศ. ๒๕๑๒ นายจรัส ยามะรัต พบ มีความรู้ความสามารถทางการแพทย์เป็นเยี่ยม

๓๖. พ.ศ. ๒๕๑๔ นายเอิบ ณ บางช้าง พบ ค้นพบตำรับน้ำเลี้ยงเชื้อโรคเพื่อแยกเชื้อโรคบิด และเป็นผู้ชำนาญการปราบปรามโรคบิด

๓๗. พ.ศ. ๒๕๑๗ นายร่มไทร สุวรรณิก พบ, พต ศาสตราจารย์รังสีวิทยา ศิริราชพยาบาล ริเริ่มก่อตั้งห้องปฏิบัติการเรดิโอไอโซโทป ได้นำเรดิโอไอโซโทปมาตรวจรักษาผู้ป่วยเป็นครั้งแรก และค้นคว้าหาวิธีการรักษาผู้ป่วยโรคคอหอยพอก

๓๘. พ.ศ. ๒๕๑๗ นายเกษณ จาติกวณิช MRCS LRCP ศาสตราจารย์คัลยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ผ่าตัดหัวใจชนิดเปิดและเปิดเป็นครั้งแรก และริเริ่มก่อตั้งวิชาคัลยศาสตร์ทรวงอกและหัวใจเป็นครั้งแรก

๓๙. พ.ศ. ๒๕๑๗ นายชัชวาล โอสถานนท์ พบ ศาสตราจารย์สูติรีเวชวิทยา ศิริราชพยาบาล มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์และมหาวิทยาลัยมหิดล พัฒนาการแพทย์และอนามัยในภูมิภาค ริเริ่มโครงการผลิตผู้ช่วยทางการแพทย์ทุกสาขา

๔๐. พ.ศ. ๒๕๒๓ นายวิฑูร โอสถานนท์ พบ ประดิษฐ์เครื่องมือและวิธีการทำหมันแท้ง

๔๑. พ.ศ. ๒๕๒๓ นายสมาน มั่นตราภรณ์ MBCS ศาสตราจารย์คัลยแพทย์ ศิริราชพยาบาล คนแรกที่ผ่าตัดปอดและหัวใจเป็นผลสำเร็จในประเทศไทย

๔๒. พ.ศ. ๒๕๒๔ นายจำลอง หาริณสุต พบ, พต, PhD ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มีความเชี่ยวชาญทางโรคเขตร้อนโดยเฉพาะที่เกิดจากพยาธิ

๔๓. พ.ศ. ๒๕๒๖ นายอารี วัลย์เลวี พบ ศาสตราจารย์กุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ค้นคว้าเรื่องโรคหัวใจในกระเพาะปัสสาวะและการหารูปแบบการปรับปรุงภาวะโภชนาการของประชาชน

๔๔. พ.ศ. ๒๕๒๗ คุณหญิงตระหนักจิต หาริณสุต พบ, DTM&H ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการรักษาโรคมาลาเรีย

๔๕. พ.ศ. ๒๕๒๗ นายณัฐ ฆมรประวัติ พบ, PhD ศาสตราจารย์พยาธิวิทยา โรงพยาบาลรามาธิบดี ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก พยาธิวิทยาของโรคตับและพยาธิวิทยาด้านอื่นๆ

๔๖. พ.ศ. ๒๕๒๗ นายประเวศ วัชลี พบ, PhD ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ศิริราชพยาบาล ศึกษาเกี่ยวกับโรคธาลัสซีเมียในประเทศไทย

๔๗. พ.ศ. ๒๕๒๘ นายวิศิษฐ์ ลิตปรีชา พบ, PhD ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษาวิจัยเรื่องโรคไตที่เกี่ยวข้องกับโรคเมื่อยล้าชนิดเฉียบพลัน

๔๘. พ.ศ. ๒๕๒๙ นายกัมพล ประจวบเหมาะ พบ ศาสตราจารย์คัลยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล คัลยกรรมหัวใจและหลอดเลือด

๔๙. พ.ศ. ๒๕๓๐ หม่อมราชวงศ์กัลยาณกิติ์ กิติยากร MB ChB ศาสตราจารย์คัลยศาสตร์ รามาธิบดี คัลยกรรมหัวใจและหลอดเลือด

๕๐. พ.ศ. ๒๕๓๐ นายธีระ รามสูต พบ พัฒนางานควบคุมโรคเรื้อรังในประเทศไทย

๕๑. พ.ศ. ๒๕๓๓ นายประสงค์ ตูจันดา พบ ศาสตราจารย์กุมารเวชศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ศึกษาวิจัยโรคไข้เลือดออกและวัณโรคในเด็ก รวมทั้งหาทางป้องกันและรักษาโรคเกี่ยวกับเด็ก

๕๒. พ.ศ. ๒๕๓๓ นายประเสริฐ ทองเจริญ พบ ศาสตราจารย์จุลชีววิทยา ศิริราชพยาบาล ค้นคว้าวิจัยด้านระบาดวิทยาของเชื้อไวรัส

๕๓. พ.ศ. ๒๕๓๔ นายสุพร เกิดสว่าง พบ ศาสตราจารย์สูติรีเวชวิทยา ศิริราชพยาบาล ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับวัยรุ่น การวางแผนครอบครัว และการทำแท้งในประเทศไทย

๕๔. พ.ศ. ๒๕๓๖ นางภัทรพร อิศรางกูร ณ อยุธยา พบ ศาสตราจารย์กุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ป้องกันและรักษาโรคเกี่ยวกับเลือด

๕๕. พ.ศ. ๒๕๓๖ นางสาวคร ธนนิมิตต์ พบ ศาสตราจารย์กุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับโรคหัวใจในกระเพาะปัสสาวะ และการหาารูปแบบการปรับปรุงภาวะโภชนาการของประชาชน

๕๖. พ.ศ. ๒๕๓๖ นายอรุณ เฝ้าสวัสดิ์ พบ ศาสตราจารย์คัลยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล นำเครื่องอัลตราซาวนด์มาใช้ในการตรวจโรคทางเดินน้ำดีและช่องท้อง ศึกษาเพื่อวินิจฉัยโรคกระเพาะระยะเริ่มแรก พัฒนาการตรวจและการรักษาโรคตับและทางเดินน้ำดี

๕๗. พ.ศ. ๒๕๓๗ นายจอมจักร จันทรสกุล พบ ศาสตราจารย์คัลยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ปรับปรุงและพัฒนาการดูแลผู้ป่วยไฟไหม้น้ำร้อนลวก ปรับปรุงและพัฒนาด้านโภชนาบำบัดผู้ป่วยในโรงพยาบาล

๕๘. พ.ศ. ๒๕๓๘ นายพันธุ์พิชญ์ สาคพันธุ์ พบ คัลยแพทย์โรคหัวใจ โรงพยาบาลราชวิถี คิดค้นการผ่าตัดปิดรูโหว่ของผนังห้องหัวใจเวนทริเคิลโดยการผ่าตัดผ่านหลอดเลือดแดงพัลโมนารี คิดค้นเทคนิคการผ่าตัดแก้ความพิการของหัวใจแต่กำเนิดชนิดตัวเขียว โดยการผ่าตัดผ่านหลอดเลือดพัลโมนารี ผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจ ผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจและปอดพร้อมกัน ผ่าตัดเปลี่ยนปอดข้างเดียวและผ่าตัดเปลี่ยนปอดทั้งสองข้าง

๕๙. พ.ศ. ๒๕๓๙ นายศรัชัย หล่ออารีสุวรรณ พบ ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มีผลงานศึกษาวิจัยกำเนิดพยาธิโรคมาลาเรียขึ้นสมองและภาวะแทรกซ้อน ยารักษาโรคมาลาเรีย ุงพิษกัด และการรักษาโรคพิษสุนัขบ้า

๖๐. พ.ศ. ๒๕๔๐ นายอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ MBBS ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ศึกษางานสำคัญเกี่ยวกับระดับเอนไซม์ในเลือดหลังออกกำลังกาย สาเหตุการตายของผู้ป่วยโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อวัณโรค การรักษาโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง และริเริ่มการรักษาแนวใหม่ ได้รับการยอมรับในทางวิชาการและบริหารในวงการแพทย์ทางประสาทวิทยา ริเริ่มให้มีศูนย์การแพทย์สิริกิติ์ โรงพยาบาลรามาริบัติ นอกจากนี้ยังได้ประกอบผลงานด้านสังคมที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

๖๑. พ.ศ. ๒๕๔๑ นายปริญญา สากิยลักษณ์ พบ ศาสตราจารย์คัลยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ศึกษาคิดค้นและปรับปรุงวิธีการผ่าตัดรักษาโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ และผ่าตัดเปลี่ยนทางเดินเลือดสำเร็จเป็นครั้งแรกในประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีผลงานพัฒนาการผ่าตัดสาขาคัลยศาสตร์หัวใจและทรวงอก มีผลให้อัตราตายจากการผ่าตัดลดลงเหลือร้อยละ ๒ - ๔ รวมทั้งได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาแพทย์ตลอดมา

๖๒. พ.ศ. ๒๕๔๑ นายบุญชอบ พงษ์พาณิชย์ พบ ศาสตราจารย์กุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ผลักดันการศึกษาเกี่ยวกับวิทยาการระบาดของโรคหัวใจเด็กไทย และได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาวิทยาการเกี่ยวกับโรคหัวใจในเด็ก มีผลงานด้านการศึกษาวิจัยเรื่องไข้เลือดออก ภาวะแทรกซ้อนของโรคคาวาซากิ โรคไข้รูมาติกและหัวใจรูมาติก โรคหัวใจที่เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย และมีผลงานแต่งตำราภาษาไทยที่มีมาตรฐาน เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นกุมารแพทย์ที่ชำนาญโรคหัวใจของเด็ก และได้รับความเชื่อถือจากวงการแพทย์ในประเทศและต่างประเทศ

๖๓. พ.ศ. ๒๕๔๒ นายมนตรี ตูจันดา พบ ศาสตราจารย์กุมารเวชศาสตร์ ศิริราชพยาบาล เป็นผู้วิจัยเรื่องโรคภูมิแพ้อย่างต่อเนื่อง เป็นผู้ริเริ่มศึกษาอุบัติการณ์โรคภูมิแพ้ในคนไทยทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ได้ทำการสำรวจสารก่อภูมิแพ้ในเด็กไทยโดยละเอียด และศึกษาเกี่ยวกับยาที่ใช้ในการรักษาทั้งแผนปัจจุบันและยาสมุนไพรพื้นบ้าน ทำให้เกิดความรู้ใหม่ในหมู่กุมารแพทย์และผู้เชี่ยวชาญโรคเฉพาะทาง นอกจากนี้ได้ร่วมก่อตั้งสมาคมโรคภูมิแพ้และวิทยาภูมิแพ้แห่งประเทศไทยและภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก รวมทั้งร่วมจัดทำวารสารด้านโรคภูมิแพ้ระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรทางการแพทย์และต่อประเทศชาติ

๖๔. พ.ศ. ๒๕๔๔ นางชนิกา ตูจันดา พบ ศาสตราจารย์กุมารเวชศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ศึกษาค้นคว้าวิจัย และพัฒนาความรู้ด้านโรคต่อมไร้ท่อและเมตาบอลิซึมในเด็กไทย และริเริ่มการดำเนินการเผยแพร่ความรู้ด้านกุมารเวชศาสตร์สู่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

๖๕. พ.ศ. ๒๕๔๔ นายเทิดชัย ชิวะเกตุ พบ รองศาสตราจารย์คัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คิดค้นประดิษฐ์เครื่องมือทางการแพทย์ โดยดัดแปลงวัสดุเศษพลาสติกเหลือใช้มาทำขาเทียมสำหรับผู้ป่วยให้สามารถช่วยเหลือตนเองและประกอบอาชีพได้ ปรับปรุงและออกแบบขาเทียมให้เหมาะสำหรับเกษตรกรใช้ในการประกอบอาชีพได้สะดวก

๖๖. พ.ศ. ๒๕๔๕ นายศุภชัย ไชยธีระพันธุ์ พบ ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ ศิริราชพยาบาล (๑) โครงการพัฒนาการศึกษาและเทคโนโลยีของวิชาโรคหัวใจและประสิทธิภาพในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคหัวใจ (๒) โครงการศูนย์โรคหัวใจสมเด็จพระบรมราชินีนาถ (๓) โครงการรณรงค์ป้องกันโรคหัวใจในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และ (๓) โครงการช่วยเหลือผู้ยากไร้โรคหัวใจของมูลนิธิหัวใจร่วมกับสมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๖๗. พ.ศ. ๒๕๕๖ นายไกรสิทธิ์ ตันติศิริพันธ์ พบ ศาสตราจารย์กุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี คิดค้นอาหารง่ายๆ ในการแก้ปัญหาทางโภชนาการระดับชาติ โดยเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ ทำให้การแก้ปัญหาทางโภชนาการของไทยเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ รวมทั้งได้เชื่อมโยงงานวิชาการด้านการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้ทางโภชนาการและกุมารเวชศาสตร์ให้นักศึกษาแพทย์และนักศึกษาด้านอาหารและโภชนาการอย่างกว้างขวาง

๖๘. พ.ศ. ๒๕๕๙ นายธรา ตรีตระกูล พบ ศาสตราจารย์วิสัญญีวิทยา ศิริราชพยาบาล มีผลงานการศึกษาวิจัยที่สำคัญ ได้แก่ พิษปลาปักเป้า การระงับความเจ็บปวดหลังการผ่าตัดหูดขี้ผึ้งของคชาต การดมยาสลบสำหรับการผ่าตัดกล่องเสียง การลดความเจ็บปวดในการสลายนิ้วโตและภาวะหัวใจหยุดเต้นขณะได้รับการฉีดยาชาเข้าช่องไขสันหลัง นอกจากนี้ยังได้รับเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาและวิทยากรด้านวิสัญญีวิทยาในองค์กรหรือการประชุมระดับนานาชาติหลายครั้ง

๖๙. พ.ศ. ๒๕๕๙ นายยงยุทธ วัชรดุล พบ ศาสตราจารย์คลีสิกัลสตรอร์โรโปดิคัล ศิริราชพยาบาล มีผลงานโครงการและสิ่งประดิษฐ์ที่สำคัญ ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพฯ ธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อคิดค้นเครื่องมือกระตุ้นไฟฟ้ากระแสตรงเร่งให้กระดูกหักติดเร็ว คิดค้นประดิษฐ์เครื่องมือช่วยการเข้าเฝือกลำตัวโดยไม่ต้องอาศัยเตียงเข้าเฝือก การประดิษฐ์หมอนหนุนคอสำหรับผู้ป่วยโรคกระดูกสันหลังระดับคอเสื่อม การประดิษฐ์กระดูกและเนื้อเยื่อสำหรับปลูกข้ามคนที่เตรียมโดยวิธีเย็บแห้ง นอกจากนี้ยังได้แต่งตำราทางการแพทย์ และเป็นผู้บรรยายในการประชุมวิชาการเกี่ยวกับกระดูกและเนื้อเยื่อระดับนานาชาติ

๗๐. พ.ศ. ๒๕๕๐ นายยง ภู่วรรณ พบ ศาสตราจารย์กุมารเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลงานด้านการวิจัยใช้หัตถนุในในประเทศไทย ทำให้ทราบลักษณะทางพันธุกรรมใช้หัตถนุที่ระบาดใหญ่ในประเทศไทย และพัฒนาวิธีการตรวจวินิจฉัยให้มีความถูกต้องแม่นยำและรวดเร็ว นอกจากนี้ได้ศึกษาการติดต่อโรคข้ามสายพันธุ์จากนกสู่สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม กลไกการดื้อยาและการวิจัยปัญหาและการป้องกันไวรัสตับอักเสบบีในประเทศไทย

๗๑. พ.ศ. ๒๕๕๐ นายสุรพล อิศโรกรศีล พบ ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มีผลงานการศึกษาวิจัยดังนี้ (๑) การศึกษาวิจัยเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือดในผู้ป่วยโรคต่างๆ (๒) การวิจัยเรื่องโรคโลหิตจางอะพลาสติกหรือโรคไขกระดูกฝ่อในประเทศไทย และ (๓) การปลูกถ่ายไขกระดูกและการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด

๗๒. พ.ศ. ๒๕๕๑ นายสุทัศน์ ฟูเจริญ พบ ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ ศิริราชพยาบาล การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโรคธาลัสซีเมียตั้งแต่ระดับคลินิกถึงระดับโมเลกุล

๗๓. พ.ศ. ๒๕๕๑ นายวินัย สุวดี พบ ศาสตราจารย์กุมารเวชศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มีผลงานดังนี้ (๑) การพัฒนาการศึกษาโรคกระดูกเร้งเม็ดเลือดขาวเฉียบพลันในเด็ก (๒) การศึกษากลไกการเกิดโรคในโรคไขเลือดออกในเด็ก (๓) การค้นพบโรคเลือดออกง่ายจากความผิดปกติในหน้าที่ของเกล็ดเลือด และ (๔) การปลูกถ่ายไขกระดูกในเด็กเพื่อรักษาโรคเลือด โรคกระดูกเร้ง และโรคพันธุกรรมอื่นๆ

๗๔. พ.ศ. ๒๕๕๑ นายสุนทร ตัฒนันทน์ พบ, MS ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มีผลงานดังนี้ (๑) พัฒนาศาสตร์การรักษาระบบต่อมไร้ท่อและเมตาบอลิซึม และโรคเบาหวานในประเทศไทย เป็นคนแรกของประเทศไทยที่ศึกษา medical endocrinology จากต่างประเทศและสอนวิชานี้ (๒) การเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับโรคเบาหวาน และ (๓) การบริหารงานโรงพยาบาลศิริราชในฐานะผู้อำนวยการโรงพยาบาลเป็นเวลา ๑๒ ปี และเป็นประธานหรือนายกบริหารองค์กรวิชาชีพสหสาขาองค์กร

๗๕. พ.ศ. ๒๕๕๒ นายสำราญ ช่างโชติ พบ, พด ศาสตราจารย์พยาธิวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การศึกษาการรอยดัดแปลงเซลล์ในสภาวะปกติและเป็นโรค

๗๖. พ.ศ. ๒๕๕๓ นายสมหวัง ต่านชัยวิจิตร พบ ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ ศิริราชพยาบาล การศึกษาและพัฒนาการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล

๗๗. พ.ศ. ๒๕๕๓ นายพงษ์ศักดิ์ วิสุทธิพันธ์ พบ ศาสตราจารย์ กุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มีผลงานดังนี้ (๑) การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อวัณโรค (๒) การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับโรคลมชัก และริเริ่มให้มีการรักษาโดยการผ่าตัด และ (๓) การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับโรคระบบประสาทในเด็ก

๗๘. พ.ศ. ๒๕๕๓ ท่านผู้หญิงเพ็ญศรี ภูตระกูล พบ ศาสตราจารย์อายุรศาสตร์ ศิริราชพยาบาล การศึกษาวิจัยเรื่องภาวะธาตุเหล็กเกินในผู้ป่วยโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย

๗๙. พ.ศ. ๒๕๕๔ นายนิกร ดุลิติน พบ ศาสตราจารย์ สูตินรีเวชวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลงานดังนี้ (๑) การสร้างองค์ความรู้ใหม่ เช่นการจัดระบบการบริการใส่ห่วงอนามัย (๒) การแสดงความสามารถในการสร้างสรรค์ เช่น การประดิษฐ์แป้นหมุนเพื่อคะแน้น้ำหนักเด็กแรกเกิด และเด็กใน ๕ ขวบแรก และ (๓) การแสดงความสามารถอย่างยอดเยี่ยมในทางวิชาการและการจัดการ เช่น การสร้างเครือข่ายการวิจัยด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในประเทศและต่างประเทศ

๘๐. พ.ศ. ๒๕๕๔ คุณหญิงกอบจิตต์ ลิ้มปะยอม พบ ศาสตราจารย์สุตินรีเวชวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลงานดังนี้ (๑) งานวิจัยเรื่องการวางแผนครอบครัวโดยวิธี กังถาวรและถาวร (๒) งานวิจัยเรื่องการดูแลสตรีหลังวัยเจริญพันธุ์ หรือวัยหมดระดู และ (๓) งานวิจัยเรื่องการป้องกันมะเร็งปากมดลูก

๘๑. พ.ศ. ๒๕๕๕ นายบุรณะ ชวลิตจรัส พบ ศาสตราจารย์กุมารเวชศาสตร์ ศิริราชพยาบาล การคิดค้นเกณฑ์มาตรฐานการเจริญเติบโตของเด็กไทย และการศึกษาวิจัยค่าโปรตีนและกรดอะมิโนของน้ำนมแม่คนไทย และการเจริญเติบโตของทารกที่กินนมแม่เพียงอย่างเดียว

๘๒. พ.ศ. ๒๕๕๕ นางสาวทัศนีย์ จันทนียง พบ ศาสตราจารย์ ศิริราชพยาบาล การพัฒนาการตรวจหาชนิดของระบบ Histocompatibility antigen ในประชากรไทย

๘๓. พ.ศ. ๒๕๕๖ คุณหญิงนิตยา สุวรรณเวลา พบ ศาสตราจารย์รังสีวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลงานดังนี้ (๑) โครงการวิจัยสร้างมาตรฐานรูปร่างและขนาดของกะโหลกศีรษะและกระดูกสันหลังในคนไทยปกติ (๒) โครงการวิจัยประสิทธิภาพของโรคต่างๆ ในประเทศไทย (๓) โครงการพัฒนาบริการด้านประสาทรังสีวิทยาสำหรับผู้ป่วยด้วยโรคระบบประสาทในประเทศไทย (๔) โครงการจัดการฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทางด้านประสาทรังสีวิทยา และ (๕) โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านประสาทรังสีวิทยาระดับชาติและระดับโลก

๘๔. พ.ศ. ๒๕๕๖ นางสาวอังกาบ ปราการรัตน์ พบ ศาสตราจารย์วิสัญญีวิทยา ศิริราชพยาบาล มีผลงานดังนี้ (๑) โครงการฝึกอบรมแพทย์เฟลโลว์/แพทย์ประจำบ้านสาขาวิสัญญีเพื่อการผ่าตัดหัวใจ หลอดเลือดใหญ่ และทรวงอก (๒) การให้ยาระงับความรู้สึกผู้ป่วยเด็กโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดที่มารับการผ่าตัดหัวใจ (๓) การป้องกันการเกิด delirium ภายหลังผ่าตัดหัวใจด้วยยา risperidone (๔) ผลของการผ่าตัดหัวใจผู้ป่วยภายหลังจากหัวใจหยุดเต้นและได้รับการกู้ชีพขั้นสูง และ (๕) ความดันหลอดเลือดปอดสูงกับผู้ป่วยเด็กโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดที่มารับการผ่าตัดหัวใจ

๘๕. พ.ศ. ๒๕๕๗ พลโทธำรงรัตน์ แก้วกาญจน์ พบ ศาสตราจารย์ออร์โธปิดิกส์ วิทยาลัยแพทยมงกุฎเกล้า มีผลงานดังนี้ (๑) โครงการพระราชดำริชุดแขนขาเทียมเคลื่อนที่และรถแขนขาเทียมเคลื่อนที่แห่งแรกในประเทศไทย (๒) โรงงานแขนขาเทียมพระราชทานและการผลิตอุปกรณ์ผู้พิการแขนขาเทียม โดยการใช้เทคโนโลยีในประเทศไทย (๓) การบริการทางการแพทย์ให้แก่ผู้ป่วย ผู้พิการ ทูพพลภาพ และครอบครัวในการดูแลของมูลนิธิสายใจไทย และ (๔) การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพแพทย์เฉพาะทางสาขาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ของประเทศไทย และการก่อตั้งสมาคมวิชาชีพออร์โธปิดิกส์ร่วมกับนานาชาติ

๘๖. พ.ศ. ๒๕๕๘ นายเกรียงศักดิ์ จิระแพทย์ พบ ศาสตราจารย์กุมารเวชศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มีผลงานดังนี้ (๑) โครงการพัฒนานวัตกรรมอุปกรณ์การแพทย์สำหรับทารกแรกเกิดที่เจ็บป่วย (๒) การพัฒนามาตรฐานการดูแลทารกแรกเกิดของประเทศ และ (๓) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์ และสร้างเครือข่ายการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ระดับจังหวัด

๘๗. พ.ศ. ๒๕๕๘ นายกำแหง จาตุรจินดา MBBS ศาสตราจารย์สุตินรีเวชวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โครงการป้องกันการแท้งไม่ปลอดภัย

หมายเหตุ ผู้ที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรตินี้ ๓ ท่านได้รับในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ๑๓ ท่านได้รับในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ๒ ท่านได้รับในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ๓ ท่านได้รับในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และ ๖๖ ท่านได้รับในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

การเขียนบทความนี้เนื่องจากได้อ่านหนังสืองานศพ พลตรีสงวน โรจนวงศ์ และบทความ “อภิเกียรติแพทย์ศิริราช” ที่พิมพ์อยู่ในพุทธชินราชเวชสาร ๒๕๕๙; ๓๓(๓) พบว่าท่านได้รับเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นแพทย์ปริญาไทยที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชุดนี้เป็นท่านแรก ศาสตราจารย์ นายแพทย์นิพนธ์ พวงวรินทร์ จึงนำหนังสือเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ของกรมศิลปากร พิมพ์เผยแพร่ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาเรียบเรียงเป็นบทความนี้